

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 5 2 7 7 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

ELEKTROTEHNIKA

Izpitna pola 1

Petek, 29. avgust 2025 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šestilo, trikotnika in računalno. Priloga s konstantami, enačbami in magnetilnimi krivuljami ter konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 8 nalog s kratkimi odgovori in 3 strukturirane naloge. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagata z zbirko konstant in enačb v prilogi.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**, slike in diagrame pa rišite prostoročno s svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 2 prazni.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 5 2 7 7 1 1 1 0 7

Konceptni list

1. Mednarodni merski sistem enot SI.

Imenujte mersko enoto, s katero izražamo magnetno napetost.

(2 točki)

2. Temperaturno odvisnost upornosti žičnega upora določa temperaturni koeficient uporovne žice. S katero mersko enoto izražamo temperaturni koeficient?

(2 točki)

3. Pri enosmernem toku v eni milisekundi steče skozi presek žice naboj $Q = 10^{13} e_0$.
Izračunajte absolutno vrednost tega enosmernega toka.

(2 točki)

4. Izbran ampermeter ima notranjo upornost $80 \text{ m}\Omega$.
Izračunajte upornost potrebnega soupora, ki bo omogočal, da bo s tem ampermetrom mogoče meriti tok, ki bo do petkrat večji od merilnega območja ampermetra.

(2 točki)

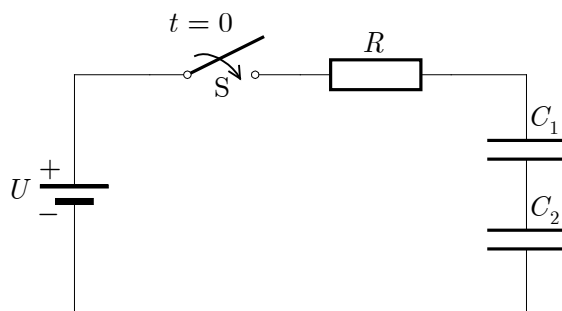

7. Kazalca toka in napetosti na bremenu sta: $\underline{I} = 5 e^{j\pi/6}$ A in $\underline{U} = 200 e^{-j\pi/6}$ V.
Izračunajte admitanco bremena.

(2 točki)

8. V narisanim vezju s podatki $U = 10$ V, $R = 2$ M Ω , $C_1 = 1$ μ F in $C_2 = 1$ μ F poteka po vklopu stikala S prehodni pojav.

Izračunajte časovno konstanto prehodnega pojava.

(2 točki)

9. Na voljo imamo 12 enakih baterij z napetostjo odprtih sponk 1,5 V in notranjo prevodnostjo 20 S.

9.1. Izračunajte tok kratkega stika posamezne baterije.

(2 točki)

9.2. Narišite vezavo teh 12 baterij, da bo pridobljeni sestavljeni vir imel napetost odprtih sponk 6 V.

(2 točki)

9.3. Izračunajte nadomestno notranjo upornost sestavljenega vira.

(2 točki)

9.4. Izračunajte moč, ki jo tak sestavljeni vir posreduje prilagojenemu bremenu.

(2 točki)

10. Enofazni asinhronski motor, ki ima delovno moč 2 kW, je priključen na omrežje 230 V in 50 Hz. Kompenzacijski kondenzator, ki v celoti kompenzira jalovo moč motorja, je $90 \mu\text{F}$.

10.1. Izračunajte jalovo moč motorja.

(2 točki)

10.2. Izračunajte faktor delavnosti motorja.

(2 točki)

10.3. Izračunajte efektivno vrednost toka skozi navitje motorja.

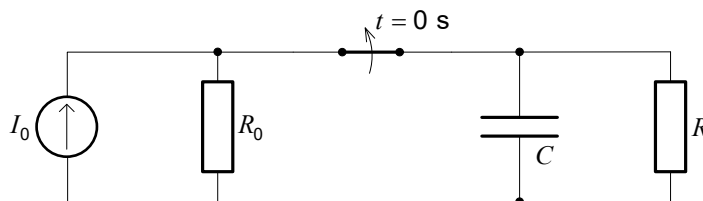
(2 točki)

10.4. Izračunajte največjo vrednost magnetne energije v motorju.

(2 točki)

11. Vzporedno RC-vezje je priključeno na realen tokovni vir. Podatki so: $I_0 = 1 \text{ mA}$, $R_0 = 30 \text{ k}\Omega$, $C = 1 \text{ mF}$ in $R = 60 \text{ k}\Omega$. Ob času $t = 0 \text{ s}$ stikalo razklenemo.

- 11.1. Izračunajte napetost na kondenzatorju tik pred razklenitvijo stikala.

(2 točki)

- 11.2. Izračunajte energijo v kondenzatorju tik pred razklenitvijo stikala.

(2 točki)

M 2 5 2 7 7 1 1 1 1 9

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

11.3. Izračunajte tok skozi upor upornosti R tik po razklenitvi stikala.

(2 točki)

11.4. Zapišite izraz za napetost na kondenzatorju po razklenitvi stikala.

(2 točki)

